

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania W. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 maja 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 sierpnia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. przyznaje adw. P. B. od Skarbu Państwa (Sądu
Apelacyjnego w (...)) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu
kasacyjnym kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł powiększoną o
stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację wnioskodawcy W. K. od wyroku z dnia 20 sierpnia 2012 r., którym Sąd Okręgowy w O. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 21 marca 2012 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. odmawiającej prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: I. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: 1) § 4 ust. 1 w związku z pkt 3 działu VI załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku

emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej: „rozporządzenie”) przejawiające się w ich błędnej wykładni polegającej na przyjęciu, iż wykonywana przez ubezpieczonego praca pilarza polegająca na obsłudze urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna nie jest objęta wykazem prac wykonywanych w szczególnych warunkach; 2) art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, przez nieprzyznanie skarżącemu prawa do wcześniejszej emerytury ze względu na pracę w szczególnych warunkach na bazie przepisów art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.; dalej: „ustawa emerytalna”) oraz § 4 rozporządzenia, podczas gdy byli pracownicy tego samego zakładu pracy zatrudnieni na stanowisku pilarza, na podstawie identycznych z ubezpieczonym stanów faktycznych uzyskali prawo do wcześniejszej emerytury na bazie przytoczonych wyżej przepisów; II. naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wyroku, a to art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., przez brak odniesienia się Sądu drugiej instancji co do całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą wykładni wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych § 4 ust. 1 w związku z pkt 3 działu VI załącznika A do rozporządzenia (praca w przemyśle drzewnym polegająca na obsłudze urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna - produkcja rębków) w zakresie po pierwsze - „czy praca pilarza przy przetwórstwie drewna zaliczana jest do pracy w szczególnych warunkach” oraz po drugie - czy przy określeniu prawa do emerytury przyznawanego w trybie przepisów rozporządzenia decyduje nazwa zajmowanego przez pracownika stanowiska, czy charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika. Skarżący podniósł, że we wskazanych przez niego sprawach Sąd Okręgowy w O. w analogicznych stanach faktycznych zaliczył okres pracy pilarza do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Wbrew wywodom skarżącego, Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu pracy i jej wykonywanie w warunkach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia, a więc stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) oraz że przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, nie jest dopuszczalne zaliczanie innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary

czasu pracy, które nie zostały wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia (por. wyroki z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405; z dnia 22 kwietnia 2011 r., I UK 351/10, LEX nr 863944; z dnia 26 maja 2011 r., II UK 356/10, LEX nr 901608; z dnia 19 marca 2012 r., II UK 166/11, LEX nr 1171002; z dnia 12 kwietnia 2012 r., II UK 233/11, OSNP 2013 nr 7-8, poz. 86 i szeroko powołane w nich orzecznictwo). Z kolei formułowana przez skarżącego wątpliwość, czy wykonywanie czynności na stanowisku pilarza stanowi pracę w warunkach szczególnych, nie wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego przy uwzględnieniu stanu faktycznego sprawy. Wywody skarżącego pozostają bowiem poza brzmieniem pkt 3 działu VI wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia, wskazującym, że tak kwalifikowana nie jest „praca pilarza elementów drewnianych”, ale wyłącznie praca polegająca na obsłudze urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna (produkcja rębków), a więc niewątpliwie praca polegająca na rozdrabnianiu drewna na drobne części, jego kruszenia. Tymczasem z ustaleń stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku wynika, że czynności skarżącego polegały na „cięciu wzdłuż i w poprzek dłużyc drewnianych wykorzystywanych w dalszej produkcji”, a „przycięte przez wnioskodawcę elementy drewniane trafiały następnie na łuszczarkę lub na halę produkcyjną, gdzie wycinano kolejne elementy”. Co do wątpliwości skarżącego odnoszących się do odmiennych rozstrzygnięć w „analogicznych stanach faktycznych” należy wskazać, że na proces stosowania prawa składa się nie tylko ustalenie stanu faktycznego, ale także poddanie wykładni właściwych przepisów w celu ustalenia treści normy prawnej, dokonanie subsumcji stanu faktycznego do tej normy oraz ustalenie wynikających z niej skutków prawnych. W konsekwencji proces wykładni prawa jest wieloetapowy i złożony i - w zależności od zastosowanych metod - może prowadzić i niejednokrotnie prowadzi do różnych rezultatów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2008 r., I PK 259/07, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 256).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania.